



Utvärdering av behov av
KOMPENSATIONSÅTGÄRDER
för rekreativa och ekologiska funktioner

Ärendets namn	Detaljplan för bostäder vid Karlagatan, 745:60, 745:61, 745:67, 745:187, 745:68
Diarienummer	10/0622
Stadsdel	Lunden
Handläggare, SBK	Silvia Orrego Briceño
Utvärderingen har gjorts i samarbete med	☒ Fastighetskontoret ☒ Park- och Naturförvaltningen ☒ Miljöförvaltningen ☐ Trafikkontoret ☒ Idrott- och föreningsförvaltningen ☒ Kretsloppskontoret ☒ Annan: SDFÖrgryte-Härlanda Datum: 2016-08-22
Reviderad	Datum: 2016-xx-xx

Tillvägagångssätt

Vid exploatering ska man i första hand försöka undvika eller minimera påverkan. Först om inte detta är möjligt ska kompensation övervägas. Man bör utgå från följande modell där punkt tre och fyra är att anse som kompensationsåtgärder:

1. Undvika negativ påverkan.
2. Minimera negativ påverkan.
3. **Utvärdera negativ påverkan genom att återskapa funktionen i närområdet.**
4. **Ersätta genom åtgärder på annan plats eller annat värde som fyller samma funktion.**

I varje planärende bör program- eller planområdet inventeras med hjälp av funktionerna uppräknade i checklistorna på kommande sidor. Bedömningen av området sker, i tillägg till platsbesök, bl.a. utifrån befintliga dokument som exempelvis:

- Natur, kultur och sociotop.
- Ge rum för landskapet; Park- och naturförvaltningens parkprogram 2007.
- Göteborgs grönstruktur; Stadsbyggnadskontoret 1993.

Fyll sedan i checklistorna för att få ett stöd i bedömningen av behovet av kompensationsåtgärder.

- Börja med att först konstatera om funktionen **finns eller inte**.
- Skriv sedan en kortare **beskrivning av funktionens värde**, för att tydliggöra motiven till bedömningen. I funktionsbeskrivningen är det viktigt att bl.a. beskriva om funktionen är **unik i området eller inte**. Detta påverkar graderingen av värdet.

- **Gradera värdet**; Stort, måttligt eller litet värde.
- Gör en bedömning av funktionens status efter exploatering, d.v.s. **exploateringen påverkan på funktionen**. Detta graderas med Stor, måttlig, liten påverkan eller osäker. Fyll även i + eller -, d.v.s. om exploateringen kommer att innebära en positiv eller negativ påverkan. Det är viktigt att göra **återkommande uppföljningar av checklistan** under planarbetets gång om planförslaget förändras och om påverkan på en viss funktion bedöms som osäker. Bedöms exploateringen påverkan på en funktion som osäker ska då detta utredas inom ramen för planarbetet. Innebär exploateringen ingen påverkan på funktionen gör då en notering om detta.
- Glöm inte att diskutera med övriga förvaltningar om åtgärden behöver nomineras till den samordnade investeringsplanen (SIV). Detta är pengar som anslås via KF:s budget. Den förvaltning som ska utföra en eventuell kompensationsåtgärd ska **nominera kostnaden till SIV** så tidigt som möjligt under detaljplanarbetet.

Som stöd i arbetet med bedömning av behov av kompensationsåtgärder läs även dokumentet "Kompensationsåtgärder för natur och rekreation - Göteborgs stads tillämpning i samhällsplaneringen".

Bedömningen ska göras i samarbete mellan berörda förvaltningar!

Inventering av områdets rekreativa funktion (ur brukarens perspektiv)

Sociotopvärde	Nyckelord/förklaring	Motion	jogga, löpa , stavgång. Platsen där man motionerar, inte sträckan dit.
Bad	bada, simma, solbada på badplats.	Mötesplats	folkliiv, umgås, titta på människor, fest, shoppa.
Blomning	rabatter, vilda blommor, blommande buskar och träd, blomsterprakt.	Naturupplevelse	skogskänsla, djurmöte, berg, våtmarker, skärgårdsnatur, naturupplevelse. Känsla av orörd natur.
Bollsport	bollspel med viss grad av organisation; målanordningar.	Odling	odla, pyssla med grönt, kolonilott.
Båtliv	Friare bollaktivitet = lek. båtliv, hamnaktivitet. Fokus på att iaktta och delta i aktiviteten kring båtarna. Kräver inte att man själv åker båt.	Picknick	uteäta, grilla, utflykt med fika. Utomhusätande med en social del. Kopplat till mötesplats och vila.
Evenemang	demonstration, marknad, föreställning. En "kulturplats" för tillfälliga arrangemang.	Promenad	promenera, vandra, strosa. Promenad utan motion som främsta mål. Gäller ej mindre genomgångsplatser.
Fiske	meta, fiska från strand, brygga eller båt.	Sällskapslek	"vuxenlekar" - boule, brännboll, kubb, frisbee, klättring. Aktiviteter som ofta kräver ett visst utrymme.
Grön oas	rumslig lummighet eller grönska. Grön lunga. Vanligast i den täta staden på små ytor.	Utblick	utsikt, öppenhet, luft. Utsikt från höjd eller över öppen yta.
Gatusport	aktiviteter på hårdgjord yta, ex skateboard, streetbasket, inlines, bmx.	Vattenupplevelse	närhet till vatten, vattenljud, vattenrörelse. Vara på en plats för vattnets skull.
Kulturhistoria	känna historiens vingslag, fantasera kring hur det såg ut förr, platser där kulturhistoriska spår är viktiga för upplevelsen.	Vila	lugn och ro, avkoppling, hämta kraft.
Lek	lek, pulka, kojbygge. Lek för vuxna och barn.		

Rekreativa funktioner				
Funktion	Förekomst av funktion	Beskrivning av områdets rekreativa funktion	Gradering av värde (Stort, Måttligt, Litet)	Påverkan av exploatering (Stor, Måttlig, Liten, Osäker)
Bad	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Blomning	☒ Ja ☐ Nej	Lindar, 3st, och syrenhäck försvinner	☒ S ☐ M ☐ L	☒ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☒ -
Bollsport	☒ Ja ☐ Nej	Grusplan (ca 2-4 m lägre än omgivande mark) har begränsad användning. Omr. har dock begränsat med plana ytor. Funktioenen är kvar efter föreslagen intilliggande exploatering. Mindre påverkan påverkan bedöms ske.	☐ S ☒ M ☐ L	☐ S ☐ M ☒ L ☐ O ☐ + ☒ -
Båtliv	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Evenemang	☒ Ja ☐ Nej	Snickens kulle, området är starkt kopplad till "evenemang" i staden - nyårsfyrverkeri, konserter på Ullevi. Indirekt ger det upphov till att platsen blir en större arena för de säsongsbetonad evenemang. Se under "mötesplats"	☒ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☒ L ☐ O ☐ + ☒ -

Rekreativa funktioner				
Funktion	Förekomst av funktion	Beskrivning av områdets rekreativa funktion	Gradering av värde (Stort, Måttligt, Litet)	Påverkan av exploatering (Stor, Måttlig, Liten, Osäker)
Fiske	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Grön oas	☒ Ja ☐ Nej	Rumslig grönska id en täta staden. Bostads-nära park ino 300m, planyta. Ytorna y nord-västra delen av parken är plana och av stort värde.	☒ S ☐ M ☐ L	☐ S ☒ M ☐ L ☐ O ☐ + ☒ -
Gatusport	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Kulturhistoria	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Lek	☒ Ja ☐ Nej	Lek och naturlek på bergshällarna (inom exploateringsområdet södra del) i anknyning till lekplatsen.	☒ S ☐ M ☐ L	☒ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☒ -

Rekreativa funktioner				
Funktion	Förekomst av funktion	Beskrivning av områdets rekreativa funktion	Gradering av värde (Stort, Måttligt, Litet)	Påverkan av exploatering (Stor, Måttlig, Liten, Osäker)
Motion	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Mötesplats	☒ Ja ☐ Nej	Mötesplats, Snickens kulle, hög användning. Ökad parkskötsel, fler utplacering av papperskorgar har behövts göra i parken.	☒ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Naturupplevelse	☒ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Odling	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Picknick	☒ Ja ☐ Nej	Picknick sker bland annat på bergshällarna som tas i anspråk med stor utsikt över staden.	☒ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☒ L ☐ O ☐ + ☐ -

Rekreativa funktioner				
Funktion	Förekomst av funktion	Beskrivning av områdets rekreativa funktion	Gradering av värde (Stort, Måttligt, Litet)	Påverkan av exploatering (Stor, Måttlig, Liten, Osäker)
Promenad	☒ Ja ☐ Nej	I begränsad utsträckning. Men ur ett ärliges perspektiv och att det finns stora höjdskillnader, därmed avstånd till andra omgivande parker, sår den funktion av värde för närområdet.	☐ S ☐ M ☒ L	☐ S ☐ M ☒ L ☐ O ☐ + ☒ -
Sällskapslek	☒ Ja ☐ Nej	Begränsad p.g.a få plana ytor. Möjlighet till boule och kubb finns på grusplanen. Ingen påverkan.	☒ S ☐ M ☐ L	☐ S ☒ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Utblick	☒ Ja ☐ Nej	Utblick påverkas för boende som bor i de översta våningplan både inom planområdet och i angränsande kvarter väster om Karlaga-tan.	☒ S ☐ M ☐ L	☐ S ☒ M ☐ L ☐ O ☐ + ☒ -
Vattenupplevelse	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Vila	☒ Ja ☐ Nej	Trots att området är bullerutsatt från E&:an och järnvägsspårsområdet är området beläggat så att det är lugnt och stilla för kortare återhämtning.	☒ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☒ L ☐ O ☐ + ☒ -

Inventering av ekologiska funktioner

Livsmiljö för djur och växter

Vistelseplats Djurs plats för övervintring, födosök, övernattning och fortplantning. Rastplats. Uppväxtmiljö.

Växtplats Värderrullt/unikt område för en växtart.

Växt- och djurarter

Artrikedom Många djur- eller växtarter inom området.

Individrikedom Många exemplar av en art inom området
Rödlistad art Arter som är hotade eller missgynnade och som riskerar att dö ut i Sverige. Rödlistan fastställs av ArtDatabanken.

EU-skyddad art Art skyddad enligt EU:s habitatdirektiv, bilaga 4. Dessa arter har beteckningen N i bilagan till Artskyddsförordningen.

Ansvarsart En art vars förekomst i Göteborgs Stad är av väsentlig betydelse för artens fortbestånd och livskraft ur ett nationellt perspektiv. Vilka arter det gäller framgår av "Natur, Kultur och Sociotop".

Ekologisk egenskap

Spridningskorridor

Storlek

Kontinuitet

Naturlighet

Värdekärna

Kärnområde
Skyddszon

Grönt stråk som är viktigt för djurs, insekters och växters möjlighet till spridning/förflyttning mellan områden. Stora områden har ofta bättre förutsättningar att bibehålla värdet. Kontinuerlig utveckling av landskapet och naturen – utan avbrott genom ingrepp eller upphörd hävd. Frånvaro av ingrepp och artificiella störningar som påverkar den kontinuerligt utvecklade naturmiljön. Område med stor koncentration av olika arter. Område med stor koncentration av en art. Område som behövs mellan ex. ett exploaterat område och vistelse- eller växtplats, för att inte negativt påverka arternas möjlighet till fortlevnad på platsen.

Ekologiska funktioner				
Funktion	Förekomst av funktion	Beskrivning av områdets ekologiska funktion	Gradering av värde (Stort, Måttligt, Litet)	Påverkan efter genomförande (Stor, Måttlig, Liten, Osäker)
Livsmiljö för djur och växter				
Vistelseplats	☒ Ja ☐ Nej	Födosöksområde, pga av blomning, för fåglar och insekter. Avser lindarna och syrénhäcken som försvinner helt.	☒ S ☐ M ☐ L	☐ + ☒ -
Växtplats	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ + ☐ -
Växt- och djurarter				
Artrikedom	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ + ☐ -
Individrikedom	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ + ☐ -

Ekologiska funktioner				
Funktion	Förekomst av funktion	Beskrivning av områdets ekologiska funktion	Gradering av värde (Stort, Måttligt, Litet)	Påverkan efter genomförande (Stor, Måttlig, Liten, Osäker)
Rödlistade arter	☒ Ja ☐ Nej	Träd, alm, oklart om det är det. PoNF, undersöker frågan. Rör det sig om ett friskt alm medför det mycket högt värde.	☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
EU-skyddad art	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Ansvarsarter	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Ekologisk egenskap				
Spridningskorridor	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Storlek	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -

Ekologiska funktioner				
Funktion	Förekomst av funktion	Beskrivning av områdets ekologiska funktion	Gradering av värde (Stort, Måttligt, Litet)	Påverkan efter genomförande (Stor, Måttlig, Liten, Osäker)
Kontinuitet	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Naturlighet	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Värdekärna	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Kärnområde	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -
Skyddszon	☐ Ja ☒ Nej		☐ S ☐ M ☐ L	☐ S ☐ M ☐ L ☐ O ☐ + ☐ -

Slutsats – Behov av kompensationsåtgärder

Sammanfattning bedömning	De rekreativa värden - blomning, grön oas, lek och mötesplats - har stora värden, från stor till måttlig - Genomgående är påverkan på dem negativt. PoNF har i tidigare redovisat material pekat ut egenskaper och kvaliteter samt gett övergripande förslag på förbättringar för parken och att det ska kompenseras. Kommande arbete föreslås i två steg. En fördjupad undersökning och värdering som ska utmynna i ett konkret parkförslag. Checklistan för kompensationsåtgärderna och PoNF:s underlag ska utgöra underlag till beställning av den fördjupad undersökning. Åtgärden finns också i planeringsarbetet som specificerats i projektdirektivet (inväntar godkännande av SAM-grupp). Parkförslag tas fram av Park och Natur och blir underlag för ny granskning och utvärdering utifrån den nu framtagna kompensationsåtgärdsplan.
Behov av kompensation?	☒ Ja ☐ Nej
Föreslagen kompensationsåtgärd	Park och Natur återkommer med ett parkförslag som tar sikte på de identifierade värde. Nya kompensationsåtgärder görs för ny utvärdering.
Åtgärd ska nomineras till SIV	☒ Ja ☐ Nej

Checklistan har utformats i samarbete mellan stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen, fastighetskontoret, trafikkontoret samt park- och naturförvaltningen i samband med framtagandet av *Kompensationsåtgärder för natur och rekreation, Göteborgs stads tillämpning i samhällsplaneringen*.